

PHAYAO RESEARCH CONFERENCE
PROCEEDINGS

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการระดับชาติ

พะเยาวิจัย 5
PHAYAO RESEARCH
CONFERENCE 5

28 - 29 มกราคม 2559
ณ หอประชุมพญางำเมือง มหาวิทยาลัยพะเยา

ISBN : 978-616-7820-32-3

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทนิพนธ์ (Peer Review)
งานประชุมวิจัยระดับชาติ พะเยาวิจัย ครั้งที่ 5

1	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ไมตรี สุทนต์จิตต์	26	รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ
2	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	27	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิชัย เปรมฤดีปรีชาชาญ
3	ศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล	28	รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อน
4	ศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ อัครเอกดมาลิน	29	รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา โกไศยกานนท์
5	ศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วงศ์วิเศษ	30	รองศาสตราจารย์ เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์
6	ศาสตราจารย์ ดร.สุเชษฐ์ ลิขิตเลอสรวง	31	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญญาณัฐ์ สุนทรประสิทธิ์
7	รองศาสตราจารย์ วณิดา บำรุงไทย	32	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกฤษ ตาชม
8	รองศาสตราจารย์ ดร.กวิณ สนธิเพิ่มพูน	33	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงลักษณ์ พาหะชา
9	รองศาสตราจารย์ ดร.กำธร ธีรคุปต์	34	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา ประดิษฐ์สถาพร
10	รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพงศ์ นาทวีชัย	35	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชวาล ชัยชนะ
11	รองศาสตราจารย์ ดร.เจ็ดหล้า สุนทรวิภาต	36	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลลิตร์รัตน์ เขียวสุวรรณ
12	รองศาสตราจารย์ ดร.เชวศักดิ์ รักเป็นไทย	37	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ ดำรงวิริยะนภาพ
13	รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย	38	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ต่อพงษ์ กวีธาชาติ
14	รองศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ธีรอำพน	39	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนกร ชมภูรัตน์
15	รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ วณิทยธนาคม	40	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติพงษ์ จิตร์โกชน
16	รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญประภา ศิริโรจน์	41	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บารณี บุญทรง
17	รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส ทิพย์วรรณ	42	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิรูป ผลจันทร์
18	รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี สรรเสริญ	43	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบศิริ ภัคดีพินิจ
19	รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒน์พงศ์ รักษ์วิเชียร	44	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีดา ไชยมหาวัน
20	รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์กษิต ระมิงค์วงศ์	45	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุริมพัฒน์ สัทธรรมนวงค์
21	รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	46	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผจงกาญจน์ ภูวิดาวรรณ
22	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริ เจริญวัย	47	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิดา จงสุขสมสกุล
23	รองศาสตราจารย์ ดร.คิระ อัจฉริยวิริยะ	48	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรธิดา วิเศษศิลปานนท์
24	รองศาสตราจารย์ ดร.เศรษฐ์ สัมภัตตะกุล	49	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภพแก้ว พุทธรักษ์
25	รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก	50	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรา บุรารักษ์

51	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุ บุรณจารุกร	76	ดร.นันทิมา นาคาพงศ์
52	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธาวุฒิ พีรพรวิฑูร	77	ดร.นิยม ไส้งสิทธิ์
53	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธนา หมั่นดี	78	ดร.บุญญานุช ชีวาเกียรติยิ่งยง
54	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุทธพงษ์ สมจิต	79	ดร.บุษเกตน์ อินทรปาสาน
55	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ทรัพย์บำเรอ	80	ดร.ปิยะพงษ์ แสงแก้ว
56	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาทีตา พจณภัย	81	ดร.ฝนทิพย์ จินันทุยา
57	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบุญรณ์ เชียงฉิน	82	ดร.พรเทพ โรจนวสุ
58	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย ปัญญาใส	83	ดร.ภาณุ พรหมมาลี
59	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิศักดิ์ ปิ่นมงคลกุล	84	ดร.ยศ อมรกิจวิภัย
60	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เสาแก้ว	85	ดร.รณกร สร้อยขนาด
61	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรางคณา ระวังยศ	86	ดร.ฤทัยภัทร พิมลศรี
62	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แสงระวี สุทธิปัญญานนท์	87	ดร.वलันต์ คำสนาม
63	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ประสาทเขตรังการ	88	ดร.วิพรพรรณณ์ เนื่องเม็ก
64	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัยเรศ เอี่ยมพันธ์	89	ดร.วิไลลักษณ์ ศิริวงศ์รังสรร
65	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จักรทอง ทองจัต	90	ดร.วีระพงษ์ กิตติวงศ์
66	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุฬารัตน์ สมรูป	91	ดร.สุทธินันท์ ศรีรัตยาวงศ์
67	ดร.กนกวรรณ เอี่ยมชัย	92	ดร.สุเทพ นิมสายน
68	ดร.ดุจฤดี ปานพรหมมินทร์	93	ดร.สุนทรีย์ ตั้งศรีวงศ์
69	ดร.ธนาทิพย์ จันทร์คง	94	ดร.สุมล นิลรัตน์นิศากร
70	ดร.ธนิกานต์ สันต์สวัสดิ์	95	ดร.สุลาวัลย์ ขาวผ่อง
71	ดร.ธนิษฐ์รัฐ รัตนพงศ์ปัญญา	96	ดร.อัจฉราวดี แก้ววรรณดี
72	ดร.ธิดาวัลย์ ชุ่มทอง	97	ดร.อารักษ์ กลิ่นบำรุง
73	ดร.ธีระวัฒน์ เจริญราษฎร์	98	นายเทอดศักดิ์ โกโศยگانนท์
74	ดร.นครินทร์ ชัยแก้ว	99	นายธนู ก้วานใจ
75	ดร.นพรัตน์ เกตุขาว	100	นายสมรรถชัย วิศาลาภรณ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะบึงตาหลวง จังหวัดนครราชสีมา

Factors relating exercise decision of elders at Bung Ta Lua Water Park Nakhon Ratchasima

สรเสกข์ นันทวิภาวงศ์¹ และ ธนินท์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ^{1*}

Sorasake Nuntavipavong¹ and Taninrat Rattanapongpinyo^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออกกำลังกายที่มาก่อกำลังกายในบริเวณสวนสาธารณะบึงตาหลวง จังหวัดนครราชสีมา และศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะบึงตาหลวง จังหวัดนครราชสีมา การศึกษารวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มของตัวอย่างผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะบึงตาหลวง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้สูงอายุที่มาก่อกำลังกายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 60-65 ปี และมีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,001-30,000 บาท กับ 30,001-50,000 บาทต่อเดือน และมีสถานะภาพการสมรส มีอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว เหตุผลในการออกกำลังกายเนื่องจากมีเวลาว่างเพียงพอ และได้รับแรงจูงใจจากเพื่อนในวัยเดียวกัน มักจะออกกำลังกายในช่วงเย็นและช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ โดยใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมงเป็นประจำ หลังจากนั้นจะมีกิจกรรมสังสรรค์ร่วมกัน ค่าใช้จ่ายต่อครั้งจะอยู่ที่ประมาณ 500-1000 บาท 2. การตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับ ปัจจัยด้านจิตวิทยาไปในทิศทางเดียวกัน โดยการเรียนรู้เป็นตัวที่มีความสัมพันธ์สูงสุด สำหรับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสังคมไปในทิศทางเดียวกัน โดยครอบครัวมีความสัมพันธ์มากที่สุด

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ พฤติกรรมผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย

Abstract

The purposes of this quantitative research were 1) Behaviors of the elders who went to exercising at Bung Ta Lua Water Park Nakhonratchsima province and 2) The factors relating to the elders decision making for exercise at Bung Ta Lua Water Park Nakhonratchsima province. The study sample consisted of the 400 people who elders went to exercising at Bung Ta Lua Water Park Nakhonratchsima province. This research instrument used for collecting the data was a questionnaire. The statistics used in the research were the descriptive statistics to calculate percentages mean standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

¹ สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76120

¹ Management, Silpakorn University Phetchaburi IT Campus, Phetchaburi, 76120

*Corresponding author e-mail : taninrata@gmail.com

The results found as follows. 1) The elders who go exercising: most elderly subjects are female age of 60–65 years, average monthly income 10,001–30,000 baht and 30,001–50,000 baht, and self-employed occupation. For Exercise behavior, they had much enough time Influenced by their friend exercise in the daily evening and weekend morning, they spent 1–3 hours for exercising and had a meeting after that paid about 500–1000 Baht per time. 2) The elders' decision making for exercise had positive correlation with the psychological factors which learning had the highest correlation value. Also, the elders' decision making for exercise had positive correlation with social factors which family had the highest correlation value.

Keywords: Elders, Elderly Behavior, Decision Making For Exercise

บทนำ

การออกกำลังกายถือเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้มนุษย์ทุกคนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ประกอบกับการทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ทำให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ การออกกำลังกายนั้นมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับสรีระและความเหมาะสมของร่างกายในแต่ละบุคคล การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคร้ายต่างๆ นอกจากนี้การออกกำลังกายยังช่วยให้หายจากอาการเจ็บป่วยได้เร็วขึ้นอีกด้วย รวมถึงอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น [1]

ปัจจุบันคนส่วนใหญ่หันมาให้ความสนใจในเรื่องของการดูแลสุขภาพ ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารคลีน การรับประทานผลิตภัณฑ์อาหารเสริม และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ทั้งวัยเด็ก วัยรุ่น วัยทำงาน และวัยสูงอายุ เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เนื่องจากสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทั้งความเสื่อมโทรมทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาทางด้านมลพิษ และสภาพแวดล้อมทางสังคม ส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายมนุษย์เป็นอย่างมาก ซึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้จะกล่าวถึงการออกกำลังกายภาครัฐจึงมีการส่งเสริมให้ประชาชนหันมาออกกำลังกายเพื่อให้ทุกคนมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงสถานที่ บุคคล และปัจจัยต่างๆ ถือเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้คนสนใจมาออกกำลังกาย

ในประเทศไทย อัตราการออกกำลังกายส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในวัยผู้สูงอายุ เนื่องจาก เวลาที่มีเพิ่มมากขึ้นจากวัยทำงาน จึงอยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รวมถึง การป้องกันการเกิดอาการซึมเศร้า และโรคอัลไซเมอร์ ที่มักจะเกิดกับวัยสูงอายุอีกด้วย เพราะ การออกกำลังกายนั้นทำให้ได้พบปะผู้คน ได้รู้จักเพื่อนใหม่ ได้มีสังคมในแบบเดียวกัน สามารถพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกันและกันได้ อีกทั้ง ยังช่วยแบ่งเบาภาระจากลูกหลาน เพราะ การออกกำลังกายนั้นสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตและสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ในบริเวณสวนสาธารณะบึงตาท้าว จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่มามากกำลังภายในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา

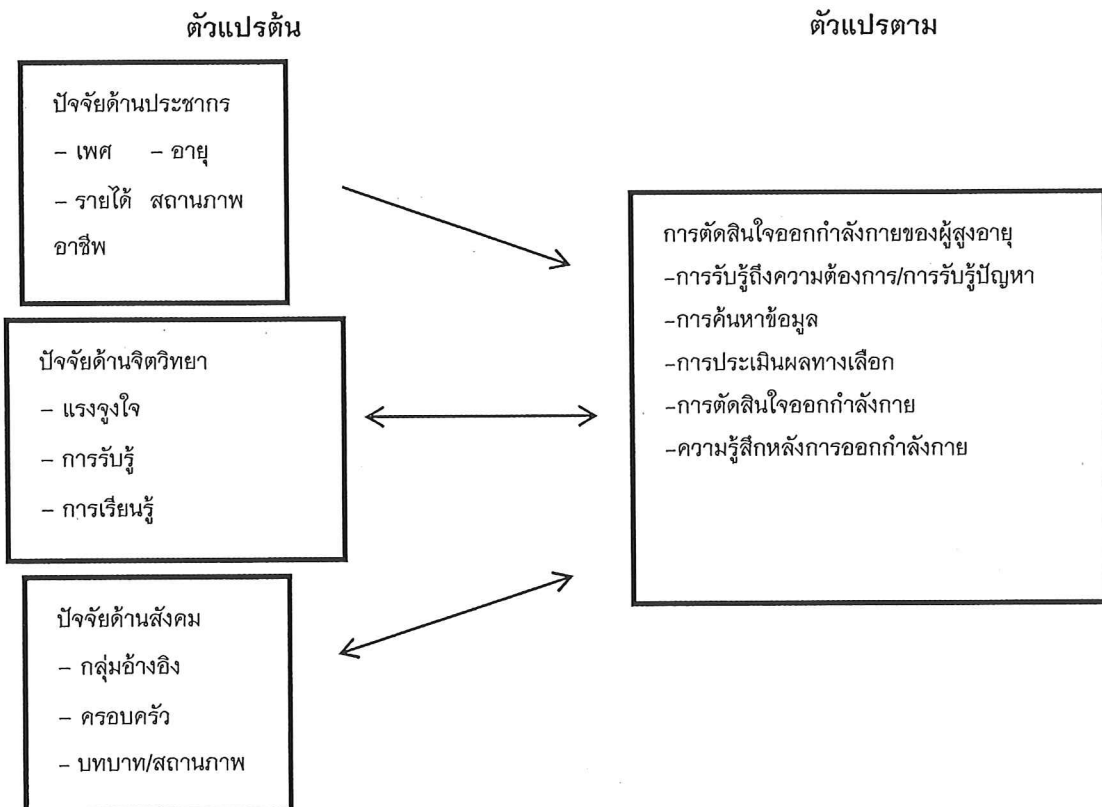
ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นไปที่ กลุ่มผู้สูงอายุที่มามากกำลังภายในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้กำหนดพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา ในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา
3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง ตั้งแต่ สิงหาคม 2558 ถึง ตุลาคม 2558 รวมเป็นระยะเวลาโดยประมาณ 2 เดือน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะป่างตาดหลวง จังหวัดนครราชสีมา มีกรอบแนวคิดในการดำเนินวิจัยดังนี้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological Factor)

ปัจจัยด้านจิตวิทยาถือเป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อและการใช้ผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะประกอบด้วย

1. แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งกระตุ้นที่อยู่ภายในตัวบุคคลซึ่งจะกระตุ้นให้ตัวบุคคลเกิดความ ต้องการแสวงหาความพอใจด้วยพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย ถือว่าความต้องการนั้นประกอบด้วยความต้องการทางด้าน ร่างกายและความต้องการทางด้านจิตวิทยาต่างๆ ความต้องการเหล่านี้เกิดแรงจูงใจที่จะหาผลิตภัณฑ์มาบำบัดและ สสนองต่อความต้องการของตน

2. การรับรู้ (perception) เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้รับเลือกสรรจัดระเบียบและตีความหมาย ข้อมูลเพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมายหรือหมายถึง กระบวนการของความเข้าใจ(การเปิดรับ)ของบุคคลที่มีต่อโลก ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน เช่น ความเชื่อ อารมณ์ ประสบการณ์ความต้องการและยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอก คือ สิ่ง กระตุ้นต่างๆภายนอกที่มีผลต่อตัวบุคคล

3. การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม และความโน้มเอียงของพฤติกรรม จากประสบการณ์ที่ผ่านมา การรับรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งกระตุ้นและจะเกิดการตอบสนองเกิดเป็นทฤษฎี สิ่ง กระตุ้น การตอบสนอง (Stimulus Response theory , SR theory) ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อและใช้สินค้าเป็นประจำ เป็นการตอบสนองการเรียนรู้เกิดจากอิทธิพลหลายอย่าง เช่น ทศนคติความเชื่อและประสบการณ์แต่สิ่งที่มีอิทธิพล กระตุ้น ให้เกิดการเรียนรู้จะต้องมีคุณค่าในสายตาของผู้บริโภค เช่นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้โดยการแจกตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ให้ทดลองใช้

4. ความเชื่อ (Belief) เป็นความคิดที่บุคคลยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจาก ประสบการณ์ในอดีต

5. ทศนคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือความโน้มเอียงที่ เกิดจากความรู้อในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นในทิศทางที่สม่ำเสมอและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors)

ปัจจัยทางด้านสังคมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภคด้วยเช่นกัน ปัจจัยทางสังคมได้แก่ กลุ่มอ้างอิง ครอบครัวและบทบาทสถานะ

1. กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) หมายถึงกลุ่มคนที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือส่งเสริมทัศนคติของ บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกันและต่างมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของกันและกัน และกลุ่มอ้างอิงของคนจะประกอบด้วย กลุ่มทั้งหมดที่มีอิทธิพลทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อทัศนคติและพฤติกรรมของคนกลุ่มอ้างอิงแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ใหญ่ๆ คือ กลุ่มอ้างอิงที่เป็นสมาชิกกับกลุ่มอ้างอิงที่ไม่เป็นสมาชิก

- กลุ่มอ้างอิงที่เป็นสมาชิก คือ กลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อกลุ่ม เช่น ครอบครัว เพื่อน

- กลุ่มอ้างอิงที่ไม่เป็นสมาชิก คือ เป็นกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมหรือเป็นสมาชิกของกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่

ไฝฝืน เช่น ดารา นักร้อง นักดนตรี เป็นต้น

2. ครอบครัว (Family) พฤติกรรมของครอบครัวเป็นพฤติกรรมที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากครอบครัวเป็นองค์การที่ทำการซื้อเพื่อการบริโภคสำคัญที่สุดโดยปกติแล้วในแต่ละวันนั้น สมาชิกใน ครอบครัวแต่ละคนจะทำการตัดสินใจในลักษณะที่ต่างคนต่างตัดสินใจ แต่จะมีหลายสถานการณ์ที่สมาชิกใน

ครอบครัวจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ ซึ่งมักเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ต้องการความเห็นร่วมกันเพื่อตัดสินใจหรือการตัดสินใจที่ผลกระทบต่อสมาชิกคนอื่นๆ ในครอบครัว

3. บทบาทและสถานภาพ (Roles and Statuses) โดยทั่วไปแล้วบุคคลหนึ่งอาจประกอบไปด้วยบทบาทและสถานการณ์ต่างๆกัน ตัวอย่าง เช่น ผู้หญิงเมื่อเวลาอยู่ในบ้านจะแสดงบทบาทของแม่หรือแม่บ้าน แต่เมื่ออยู่ที่ทำงานอาจจะแสดงบทบาทของผู้ปฏิบัติงานหรือผู้บริหารและเมื่ออยู่ในสังคมอาจจะมียุทธศาสตร์เป็นสมาชิกหรือผู้นำของกลุ่มสังคมนั้นๆ ซึ่งในแต่ละบทบาทจะมีสถานภาพต่างกันด้วย เช่น กรรมการบริหารของบริษัทจะมีสถานภาพสูงกว่าพนักงานทั่วไป ผู้นำจะมีสถานภาพสูงกว่าสมาชิกอื่นๆ เป็นต้น และบุคคลจะเลือกซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์ที่สื่อถึงบทบาทและสถานภาพของตนเองในสังคม ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์และสถานภาพของผลิตภัณฑ์หรือตราสินค้าให้สอดคล้องกับสถานภาพของลูกค้ายุทธศาสตร์เป้าหมายด้วย

กระบวนการตัดสินใจซื้อ

1. การรับรู้ถึงความต้องการ (Need Recognition) การที่บุคคลรับรู้ถึงความต้องการภายในของตนซึ่งอาจเกิดขึ้นเองหรือเกิดจากสิ่งกระตุ้น เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความเจ็บป่วย ฯลฯ ซึ่งรวมถึงความต้องการของร่างกายและความต้องการที่เป็นความปรารถนา ที่เป็นความต้องการทางด้านจิตวิทยา สิ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะกลายเป็นสิ่งกระตุ้น บุคคลจะเรียนรู้ถึงวิธีที่จะจัดการกับสิ่งกระตุ้นจากประสบการณ์ในอดีต ทำให้เขารู้ว่าจะตอบสนอง สิ่งกระตุ้นอย่างไร

2. การค้นหาข้อมูล (Information Search) ถ้าความต้องการถูกกระตุ้นมากพอและสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการอยู่ใกล้กับผู้บริโภค ผู้บริโภคจะดำเนินการเพื่อให้เกิดความพอใจทันที แต่ในบางครั้งความต้องการที่เกิดขึ้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทันที ความต้องการจะถูกจดจำไว้ เพื่อหาทางสนองความต้องการในภายหลัง เมื่อความต้องการถูกกระตุ้น การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post purchase Behavior) 12 สะสมไว้มาก จะทำให้เกิดการปฏิบัติในภาวะอย่างหนึ่ง คือความตั้งใจให้ได้รับการสนองความต้องการ เขาจะพยายามค้นหาข้อมูลเพื่อหาทางสนองความต้องการที่ถูกกระตุ้น

3. การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternative) เมื่อผู้บริโภคได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้บริโภคจะเกิดความเข้าใจและประเมินผลทางเลือกต่างๆ นักการตลาดจำเป็นต้องรู้ถึงวิธีการต่างๆที่ผู้บริโภคใช้ในการประเมินทางเลือก กระบวนการประเมินผลไม่ใช่สิ่งที่ง่าย และไม่ใช้กระบวนการเดียวที่ใช้กับผู้บริโภคทุกคนและไม่ใช้เพียงของผู้ซื้อคนเดียวคนหนึ่งในทุกสถานการณ์การซื้อ

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) จากการประเมินผลทางเลือก จะช่วยให้ผู้บริโภคกำหนดความพอใจระหว่างผลิตภัณฑ์ต่างๆที่เป็นตัวเลือกโดยทั่วไปผู้บริโภคจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ที่เขาชอบมากที่สุด

5. ความรู้สึกภายหลังการซื้อ (Post Purchase Feeling) ภายหลังการซื้อและทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ไปแล้ว ผู้บริโภคจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความพอใจหรือไม่พอใจผลิตภัณฑ์ ซึ่งนักการตลาดจะต้อง พยายามทราบถึงระดับความพอใจของผู้บริโภคหลังการซื้อ[7]

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 852 คน พบว่าปัจจัยหลักในการรับรู้เรื่องการออกกำลังกายโดยรวมอยู่ในระดับสูง นักศึกษาให้ความคิดเห็นว่าการออกกำลังกายมีประโยชน์ทำให้ร่างกายแข็งแรง ปัจจัยหลักด้านทัศนคติต่อการออกกำลังกายอยู่ในระดับสูง โดยพบว่ากลุ่มนักศึกษามองว่าการออกกำลังกายเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปัจจัยเอื้อด้านระบบสนับสนุนขององค์ในการออกกำลังกายจะอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีพื้นที่สำหรับออกกำลังกายเพียงพอ ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนสังคมในการออกกำลังกายจะอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการแนะนำของเพื่อนนักศึกษามีคะแนนสูงสุด[3]

ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกำลังกายของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดนครปฐม จำนวน 242 คน พบว่าปัจจัยเรื่องเพศ อายุ สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออกกำลังกาย อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และพฤติกรรมการออกกำลังกายต่างๆ มีความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน พฤติกรรมการออกกำลังกายต่างกันมีสมรรถภาพทางกายไม่แตกต่างกัน [4]

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวน 330 คน พบว่าพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายของนักศึกษาจะอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.88 จากคะแนนเต็ม 3.00 เมื่อพิจารณาจำแนกนักศึกษาตามระดับมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 35.5 ระดับปานกลางร้อยละ 61.5 ระดับไม่ดีร้อยละ 3.0 นักศึกษาที่มีเพศและหลักสูตรที่กำลังศึกษาแตกต่างกันมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายแตกต่างกันแต่นักศึกษาที่มีชั้นปีที่กำลังศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนและความเพียงพอของรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายแตกต่างกัน มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายไม่แตกต่างกัน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายได้แก่ ความรู้ และเจตคติเกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การได้รับการสนับสนุนจากบุคคล กลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้อง และแหล่งประโยชน์สิ่งอำนวยความสะดวก[5]

ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 667 คน พบว่า ปัจจัยด้านหลักด้านการรับรู้ในเรื่องการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.001 ปัจจัยด้านหลักด้านทัศนคติต่อการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.001 ปัจจัยเสริมด้านระบบสนับสนุนขององค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปัจจัยสนับสนุนด้านการสนับสนุนทางสังคม ในการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กับการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001[6]

วิธีการศึกษา

การเลือกพื้นที่วิจัย กลุ่มวิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะปึงตาสหัว จังหวัดนครราชสีมา ที่มาออกกำลังกาย โดยเป็นตัวแทนของผู้สูงอายุที่มาออกกำลังกายในสวนสาธารณะปึงตาสหัว เช่นเดียวกับผู้สูงอายุที่มีทั้งการใช้ชีวิต การทำกิจกรรม และการเข้าสังคม รวมถึงมีการตัดสินใจออกกำลังกายด้วยเหตุผลต่างๆ

แหล่งข้อมูลการวิจัย เนื่องการผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จึงได้ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ W.G.Conhran(1953) คำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 400 ราย และคำนวณจากแหล่งข้อมูล คือ จากแหล่งปฐมภูมิ โดยการใช้แบบสอบถาม และ จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยค้นคว้าจากรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทความทางวิชาการ หนังสือ และงานวิจัยต่างๆ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้จำแนกแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน คือ แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านประชากร พฤติกรรม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคม การตัดสินใจออกกำลังกาย หรือข้อเสนอแนะอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามดังกล่าวพัฒนาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทดสอบกลุ่มผู้สูงอายุในเขต อำเภอชะอำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน นอกจากนั้นได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาโดยการใช้ค่าประสิทธิ์แอลฟา (Alpa Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค(Cronbach) ได้ค่าการคำนวณเท่ากับ 0.81

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS โดยการใช้สถิติพรรณนาเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแปล

ความหมายโดยใช้วิธีอิงเกณฑ์ในการแปลความข้อมูลออกเป็น 5 ระดับ สำหรับข้อมูลปัจจัยด้านประชากร พฤติกรรม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคม และกระบวนการตัดสินใจ จากนั้นจึงทำการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบผลของปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุ โดยแปลงผลจากค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัยสรุปประเด็นตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่มาก่อกำลังกายในบริเวณสวนสาธารณะป่าห้วยหลวง จังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.61) อยู่ในช่วงอายุ 60-65 ปี (ร้อยละ 76.83) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-30,000 บาท และ 30,001-50,000 บาท (ร้อยละ 41.46 และ 41.46 ตามลำดับ) สถานะสมรส (ร้อยละ 76.83) มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 42.68)

เหตุผลในการออกกำลังกายเนื่องจากมีเวลาว่างเพียงพอ และได้รับแรงจูงใจจากเพื่อนในวัยเดียวกัน มักจะออกกำลังกายในช่วงเย็นและช่วงเช้าของวันสุดสัปดาห์ โดยใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมงเป็นประจำ หลังจากนั้นจะมีกิจกรรมสังสรรค์ร่วมกัน ค่าใช้จ่ายต่อครั้งจะอยู่ที่ประมาณ 500-1000 บาท

2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะป่าห้วยหลวงจังหวัดนครราชสีมา

การตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านจิตวิทยา โดยมีค่าสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สันเท่ากับ 0.76 การเรียนรู้เป็นตัวที่มีความสัมพันธ์สูงสุด สำหรับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสังคม โดยมีค่าสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เท่ากับ 0.55 ครอบครัวมีความสัมพันธ์มากที่สุด ซึ่งปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุ โดยมีค่าสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เท่ากับ 0.76

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่มาก่อกำลังกายเป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 65-65 ปี และมีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,001-30,000 บาท และ 30,001-50,000 บาทต่อเดือน และมีสถานะสมรส และมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ นะเขิน (2544) ซึ่งพบว่า ปัจจัยเรื่องเพศ อายุ สถานภาพสมรส ที่อยู่ในปัจจัยด้านประชากร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออกกำลังกายของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดนครปฐม

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุในบริเวณสวนสาธารณะป่าห้วยหลวงจังหวัดนครราชสีมา

การตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านจิตวิทยาไปในทิศทางเดียวกัน โดยการเรียนรู้เป็นตัวที่มีความสัมพันธ์สูงสุด สำหรับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสังคมไปในทิศทางเดียวกัน โดยครอบครัวมีความสัมพันธ์มากที่สุด และปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออกกำลังกายของผู้สูงอายุ หมายความว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัลลภ คำสือ (2543) ที่ให้ข้อสรุปว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ ที่เห็นว่าการออกกำลังกายมีประโยชน์ต่อร่างกาย และปัจจัยหลักด้านทัศนคติ ที่เห็นว่าการออกกำลังกายเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งทั้ง ด้านการรับรู้ และด้าน

ทัศนคติอยู่ในปัจจัยด้านจิตวิทยา ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัด เชียงใหม่ ส่วนปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนสังคม โดยคำแนะนำของเพื่อนมีคะแนนสูงสุดในด้านของปัจจัยด้านสังคม ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีการจำกัดขอบเขตการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าต่อไป ควรขยายกลุ่มอายุอื่นๆ ให้การศึกษาคครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่าง หรือเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน ในประเด็นการศึกษา

2. ควรเพิ่มปัจจัยในการศึกษา เช่น ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ปัจจัยด้านแรงจูงใจ การรับรู้ ประโยชน์ของการออกกำลังกาย ความสามารถในการออกกำลังกาย การควบคุมตนเองในการออกกำลังกาย เพราะปัจจัยเหล่านี้อาจมีผลต่อการตัดสินใจออกกำลังกาย ซึ่งจะช่วยให้อธิบายถึงการตัดสินใจออกกำลังกายได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หรือใช้แนวคิดทฤษฎีอื่นๆ มากำหนดตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อการตัดสินใจออกกำลังกาย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์กัญญา อาจารย์ ธิดาทิพย์ ปานโรจน์ และบุคคลทุกท่าน ที่มีส่วนรวมในการให้ข้อมูล รวมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษา จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

1. นิคม มูลเมือง, สุรีย์ สร้อยทอง, และ สุวรรณมา จันทร์ประเสริฐ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุในชุมชน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. มหาวิทยาลัยบูรพา. 2554.
2. เฉลิมรัตน์ เพ็ชรพืงตน, เนตรชนก พงศ์นิสาร, และ พชรภรณ์ ชูชาติ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออกกำลังกายของบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่อาศัยอยู่ใน โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2549.
3. พัลลภ คำสือ. ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมสุขภาพ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2543; หน้า 48-57.
4. ประยงค์ นะเขิน. ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกำลังกายของข้าราชการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการระบาด. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2544.
5. วีระพันธุ์ อนันตพงศ์. พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพด้านการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2545.
6. คำรณ ธนาธร. ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2537.
7. ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: เพชรจรัส แห่งโลกธุรกิจ; 2541.
8. ภัทรพงศ์ มาเจริญ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อบ้านจัดสรรของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น. ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 2555; หน้า7-8